

สรุปผลการประชุม

The Meeting of the Experts Working Group on Harmonisation of Phytosanitary Measures in ASEAN ครั้งที่ ๑๘ (๑๘-๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙)

The Technical Meeting on the development of New Strategic Plan of Action (SPA) for ASEAN Cooperation on Crops (2016-2020) ครั้งที่ ๓ (๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๙) และ
The Meeting of the ASEAN Sectoral Working Group on Crops ครั้งที่ ๒๓ (๒๑-๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙)
ณ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๑ การประชุม The Meeting of the Experts Working Group on Harmonisation of Phytosanitary Measures in ASEAN ครั้งที่ ๑๘ สาระสำคัญของการประชุม มีดังนี้

(๑) ผู้แทนประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม ได้แก่ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และราชอาณาจักรไทย รวม ๑๗ คน โดยมี Mr. Chantha Thipphavongphanh สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทำหน้าที่ประธาน การประชุม และ Mr. Ghazali bin Zakaria ประเทศมาเลเซีย เป็นรองประธาน โดยในการประชุมครั้งนี้มี Dr. Ian Naumann ผู้แทนจาก Director of SPS Capacity Building Programme, Department of Agriculture, Australia และ Dr. Soetikno ผู้แทนจาก ASEANNET-APHCN นำเสนอโครงการในที่ประชุม

(๒) ที่ประชุมรับทราบผลของการประชุม ASWGC ครั้งที่ ๒๒, SOM-AMAF ครั้งที่ ๓๖, PREPSOM-AMAF ครั้งที่ ๓๗ และการประชุม AMAF ครั้งที่ ๓๗ ดังนี้

- การประชุม AMAF ครั้งที่ ๓๗ เห็นชอบต่อแนวทางสุขอนามัยพืชในอาเซียนสำหรับสินค้า ๒ ชนิด ได้แก่ ทุเรียน และเมล็ดกาแฟเพื่อบริโภค และเห็นชอบต่อวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมืออาเซียนด้านอาหาร การเกษตร และป่าไม้ ปี ๒๐๑๖-๒๐๒๕ โดยตัวชี้วัด (KPIs) จะนำเข้ารับการพิจารณารับรองโดย SOM-AMAF ในการประชุมวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖

(๓) ที่ประชุมรับทราบผลประชุม ASEAN Summit ครั้งที่ ๒๗ ซึ่งมีมติรับรอง AEC Blueprint 2025

(๔) ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าของ SPA on the ASEAN cooperation in Phytosanitary Measures (2011-2015) ในเรื่องต่อไปนี้

- ASEAN Plant Health Cooperation Network (APHCN) – ASEAN Regional Diagnostic Network (ARDN)

ที่ประชุมรับทราบโครงการ ๒ เรื่อง เรื่องแรกคือโครงการ Taxonomy Capacity Building เพื่อสนับสนุนการเปิดตลาดสินค้าเกษตรด้านพืชของอาเซียน ซึ่ง Dr. Soetikno จาก ASEANNET-APHCN เป็นผู้นำเสนอโครงการ และเรื่องที่สองคือโครงการ ASEAN Regional Diagnostic Network (ARDN) Capacity Building Project (AANZFTA-ECWP) โดย Dr. Ian Naumann เป็นผู้เสนอขอให้มีการโครงการระยะที่ ๒ ที่เพิ่มกิจกรรมการเฝ้าระวัง (surveillance) ซึ่งผู้แทนประเทศไทยได้เสนอว่าการดำเนินการควรสอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศด้านมาตรการสุขอนามัยพืชหมายเลข ๖ (ISPM 6) เรื่องการเฝ้าระวังศัตรูพืช (surveillance) ที่กำลังปรับปรุงใหม่ และขอให้เพิ่มเรื่อง Determination of Pest Status ไว้ในโครงการระยะที่ ๒ นี้ด้วย

- ที่ประชุมเห็นชอบต่อ Intra ASEAN Phytosanitary Guidelines for the importation of i) Fresh Mango for Consumption and ii) Corn Seed for Planting เพื่อช่วยในการประสานมาตรฐานของกลุ่มประเทศอาเซียนจำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่ มะม่วงเพื่อบริโภค และเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด ซึ่งผู้แทนประเทศไทย และเวียดนาม ได้ขอให้เปลี่ยนสถานภาพของศัตรูพืชชื่อ mango seed weevil ซึ่งไม่พบในประเทศไทย และเวียดนาม และประเทศไทยยังสนับสนุนให้เพิ่มมาตรการตรวจสอบ (inspection) ไว้ในข้อกำหนดสุขอนามัยพืชก่อนส่งออกมะม่วงเพื่อบริโภค เพื่อเป็นทางเลือก ซึ่งที่ประชุมได้แก้ไขตามที่ประเทศไทยเสนอ และที่ประชุมเห็นชอบกับการเพิ่มสินค้าพืชอีก ๘ ชนิด เพื่อเป็นงานใหม่ โดยกำหนดประเทศที่รับผิดชอบไว้ดังนี้

ปี ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๑๘

- เกาะ (ไทย)
- สับปะรด (ฟิลิปปินส์)
- ผลมะพร้าว เพื่อการบริโภค, การแปรรูป และการนำไปปลูก (มาเลเซีย)
- มังคุด (อินโดนีเซีย)
- ปี ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๑๘
- ลำไย (ไทย)
- หัวหอมเพื่อบริโภค (ฟิลิปปินส์)

ปี ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๐

- แก้วมังกร (ไทย)
- ส้ม calamansi (ฟิลิปปินส์)

- ที่ประชุมได้รับทราบผลการประชุม ASEAN Sanitary and Phytosanitary Contact Points Meeting (ASCP) ครั้งที่ ๔ ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ ๑๖-๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เห็นว่าควรรวมเรื่องมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Measures-SPS) ไว้ใน ASEAN Single Window โดย ASCP ได้รับรองร่าง TOR เรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของใบรับรอง SPS เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการ SPS และสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงของสมาชิกอาเซียน การศึกษาโดย ASEAN Connectivity through Trade and Investment (ACTI) ในช่วงเดือนสิงหาคม – ตุลาคม ๒๕๕๙

- ที่ประชุมเห็นชอบให้มีการทบทวนรายชื่อของศัตรูพืชในรายการ A1 และ A2 ของประเทศสมาชิกอาเซียนให้เป็นปัจจุบัน โดยประเทศมาเลเซียเป็น lead country จะนำรายชื่อที่มีอยู่เดิมไปทบทวนและปรับปรุงแบบอีกครั้งก่อนส่งให้ทุกประเทศทบทวนรายชื่อศัตรูพืชแล้วส่งให้ประเทศมาเลเซียประมาณสัปดาห์แรกของเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ นี้

- ที่ประชุมรับทราบข้อมูล Dr. Ian Naumann แจ้งว่าในการประชุม Workshop on Irradiation for Managing Phytosanitary Risk ได้เสนอวิธีการฉายรังสีที่จะนำมาใช้เป็นมาตรการสุขอนามัยพืชแทนการใช้สาร methyl bromide แต่เนื่องจากผู้แทนประเทศฟิลิปปินส์ไม่มาประชุม ดังนั้นที่ประชุมจึงเห็นว่าประเด็นนี้ควรนำเข้าสู่ที่ประชุมในครั้งต่อไป

- ที่ประชุมรับทราบข้อมูลจากการประชุม Experts Working Group on Harmonisation of Phytosanitary Measures (EWG-PS) ครั้งที่ ๑๗ เรื่อง Harmonisation of the Quarantine and Inspection /Sampling Procedures ซึ่งที่ประชุมเห็นว่าประเทศสมาชิกควรทบทวน ISPM ทุกฉบับ

- ที่ประชุมรับทราบการรับรองสุขอนามัยพืชในระดับประเทศสำหรับสินค้า ๙ ชนิด ได้แก่ ข้าวสาร, กล้วยไม้ตัดดอกสกุล Dendrobium, หัวมันฝรั่งเพื่อบริโภค, ข้าวเปลือก, กล้วย, น้ำมันปาล์ม, ผลไม้ตระกูลส้ม, พุเรียน และเมล็ดกาแฟเพื่อการบริโภค

(๕) ปรับปรุงและสรุปแผนการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกอาเซียนในมาตรการสุขอนามัยพืช (๒๐๑๖-๒๐๒๐)

- ที่ประชุมได้พิจารณาร่างแผนการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกอาเซียนในมาตรการสุขอนามัยพืช พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓ (Plan of Action of ASEAN Cooperation in Phytosanitary Measures 2016- 2020) โดยที่ประชุมเห็นด้วยที่จะมุ่งเน้นการทำงานในการตรวจสอบศัตรูพืชภายใต้ A1 และ A2 โดยจะเพิ่มกิจกรรมเหล่านั้นในแผนที่ถัดจากปี ๒๐๒๐ และที่ประชุมเห็นชอบให้เสนอร่างแผนการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกอาเซียนในมาตรการสุขอนามัยพืช ปี ๒๐๑๖-๒๐๒๐ ฉบับนี้ต่อประชุม ASWGC

(๖) เรื่องอื่นๆ

- ที่ประชุมได้รับแจ้งว่า Croplife Asia Workshop จัดสัมมนาเรื่อง Pest Risk Analysis ในวันที่ ๔-๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

- ผู้แทนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้นำเสนอรายงานการแพร่ระบาดของด้งแตนไฟ (Yellow Spine Bamboo Locust) ทางภาคเหนือของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งระบาดตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๗ ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหายมาก ปัจจุบันกำลังเร่งหาแนวทางยับยั้งการแพร่กระจายโดยได้รับความช่วยเหลือจากหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย

๒. การประชุม The Technical Meeting on the Development of New Strategic Plan of Action (SPA) for ASEAN Cooperation on CROPS (2016-2020) ครั้งที่ ๓ สาระสำคัญของการประชุมมีดังนี้

(๑) ร่างแผนยุทธศาสตร์ SPA for ASEAN Cooperation on CROPS (2016-2020)

- โครงการ Crop Protection Regulatory Harmonization ของ CropLife ที่ประชุมมีความเห็นว่าข้อเสนอการปรับปรุงกฎระเบียบทางด้านอารักขาพืชที่นำเสนอโดย Croplife ที่ประชุมเสนอแนะว่าร่างเอกสารโครงการควรเขียนขอบข่ายให้ชัดเจน และชื่อเรื่องของโครงการสื่อให้เข้าใจว่ามีความเกี่ยวข้องกับกฎระเบียบซึ่งอยู่เหนือการตัดสินใจของ ASWGC

- เห็นชอบต่อแผนร่างยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับปริมาณและคุณภาพของผลิตภัณฑ์, เทคโนโลยีสีเขียว, ระบบการจัดการทรัพยากร และลดการสูญเสียและขยะทั้งจากก่อนและหลังกระบวนการเก็บเกี่ยวให้เหลือน้อยที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับการอำนวยความสะดวกทางการค้า การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ และการเข้าถึงตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ความมั่นคงทางอาหาร, ความปลอดภัยทางอาหาร, โภชนาการที่ดีขึ้น และการจำหน่ายอย่างเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เพิ่มความยืดหยุ่นในการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ, ภัยพิบัติธรรมชาติ และเหตุการณ์อื่นๆที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ สนับสนุนผู้ผลิตรายย่อยในด้านทรัพยากร และ SMEs เพื่อปรับปรุงผลผลิต, คุณภาพของผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยี, เพื่อสนับสนุนมาตรฐานทางการตลาดและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ สร้างความเข้มแข็งให้อาเซียนในปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศ และภูมิภาค ซึ่งจะส่งผลต่อภาคอาหาร การเกษตร และป่าไม้

๓. The Meeting of the ASEAN Sectoral Working Group on CROPS ครั้งที่ ๒๓
สาระสำคัญของการประชุม มีดังนี้

(๑) ที่ประชุมเห็นชอบกับร่าง Strategic Plan of Action for the ASEAN Cooperation on Crops (SPA Crops) ๒๐๑๖-๒๐๒๐ เพื่อเสนอขออนุมัติในที่ประชุม Spec-SOM AMAF ครั้งที่ ๓๗ ซึ่งจัดในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๙ และที่ประชุมได้เปลี่ยนชื่อจาก Strategic Plan of Action (SPA) ของคณะทำงานที่อยู่ภายใต้ ASWGC เป็น Plan of Action (POA)

(๒) การปรับปรุงโครงสร้างและกลไกการทำงานของ ASWGC โดยจะมีขอบข่ายการทำงานครอบคลุมเพิ่มขึ้นในเรื่อง capacity building, เทคโนโลยีทางการเกษตรใหม่, climate change, การมีส่วนร่วมของภาคเอกชนซึ่งประกอบด้วย SMEs และเกษตรกรขนาดเล็ก และการลงทุนในการเกษตร สำหรับโครงสร้างที่เพิ่มมาใหม่คือ Expert Working Group (EWG) on Organic Agriculture (EWG-OA) ซึ่งถูกเสนอเข้ามาแทน Task Force on ASEAN Standard on Organic Agriculture (TF ASOA) โดยระยะเวลาที่จัดประชุม EWG-OA จะจัดติดต่อกับการประชุม EWG-GAP

(๓) เห็นชอบกับมติจากการประชุม The Meeting of the Experts Working Group on Harmonisation of Phytosanitary Measures in ASEAN ครั้งที่ ๑๘ เพื่อนำเข้าพิจารณาในการประชุม Spec-SOM AMAF สำหรับพืชใหม่ ๘ ชนิด คือ เงาะ, สับปะรด, ผลมะพร้าว, มังคุด, ลำไย, ห้วหอมเพื่อการบริโภค, แก้วมังกร และส้ม calamansi

(๔) ที่ประชุมมีความเห็นชอบกับ Plan of Action for ASEAN Cooperation on Harmonization of Phytosanitary Measures (2016-2020) ซึ่งจะถูกนำมารวมไว้ใน SPA Crops 2016-2020

(๕) ที่ประชุมเห็นชอบให้ค่าเสนอ MRLs ของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ๔ ชนิดได้แก่ lambda cyhalothrin, thiamethoxam, emamectin benzoate และ lufenuron เข้าสู่ที่ประชุม Spec-SOM AMAF ครั้งที่ ๓๗ และ AMAF ครั้งที่ ๓๘ เพื่อให้เป็นค่า ASEAN MRLs และเห็นชอบต่อ Plan of Action for ASEAN Cooperation on Harmonization of MRLs (2016-2020)

(๖) ที่ประชุมเห็นชอบต่อ Plan of Action for the ASEAN Cooperation on Good Agricultural Practices 2016-2020 ซึ่งที่ประชุมมีความเห็นเพิ่มเติมว่าคณะทำงาน EWG-GAP ควรปรับแผนตาม SPA CROPS (2016-2020)

(๗) ที่ประชุมรับทราบ Japan Agriculture International Fund (JAIF) จะช่วยสนับสนุนโครงการยืดอายุการเก็บและการรักษาคุณภาพของผักของอาเซียน ซึ่งเป็นกิจกรรมภายใต้โครงการ ASEAN-AVRDC Network for Vegetable Research and Development (AARNET)

(๘) ความร่วมมือของอาเซียนกับคู่ค้า และองค์กรสากล

- อาเซียน-ออสเตรเลีย ที่ประชุมรับทราบโครงการความร่วมมือ ASEAN Australia Development Cooperation Program (AADCP) ขั้นที่ ๒ ซึ่งอยู่ในระหว่างการคัดเลือกผู้ทำโครงการ ซึ่งกิจกรรมที่ทำจะเกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพของผักผลไม้อาเซียน (ASEAN GAP)

- อาเซียน-จีน ที่ประชุมรับทราบข้อมูลความร่วมมือระหว่างอาเซียนและจีน ซึ่งสถานะของโครงการส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เนื่องจากกรอบประเทศจีนอนุมัติงบประมาณ โดยที่ประชุมมีความกังวลความล่าช้าของโครงการ และจะนำเรื่องนี้ปรึกษากับ SOM-AMAF

- อาเซียน-เยอรมัน ที่ประชุมรับทราบโครงการ ๓ โครงการ ได้แก่

- ASEAN Sustainable Agrifood Systems (ASAS) ระยะที่ ๒ เป็นโครงการซึ่งนำเรื่องการประกันพืชผลผสมผสานเป็นส่วนหนึ่งของระบบการเกษตรอาหารที่ยั่งยืน โดยมีเป้าหมายที่

เกษตรกรที่มีพื้นที่น้อยและ SMEs โดยการออกแบบการประกันพืชผลจะแยกตามนโยบายของประเทศ, ความสามารถและสภาพแวดล้อม รวมทั้งชนิดของพืช ซึ่งที่ประชุมมีความเห็นว่าการทำกิจกรรมควรจัดการโดยแยกพื้นที่เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดหลีกเลี่ยงการทำซ้ำ และเห็นชอบให้นำโครงการเข้าสู่ขั้นตอนรับรองของอาเซียนต่อไป

- ASEAN-German Project on Climate Resilience Network ประเทศไทยได้นำเสนอในที่ประชุมในฐานะเป็น Lead Country โดยโครงการมีร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่อง ฟาร์มตัวอย่าง, การจัดการพืช, การผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีความทนต่อสภาวะเครียด, เทคโนโลยีการบรรจุ, การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว, การประกันพืชผล, การให้แนะนำสภาพอากาศและ Early Warning, การควบคุมศัตรูพืช โดยจะมีความเชื่อมโยงกับ SPA on Crop (2016-2020)

- ASEAN-German Project on Standards in the South East Asian Food Trade โดยโครงการได้ขยายระยะเวลาไปจนถึงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๐๑๘ ซึ่งการนำโครงการนี้ไปใช้อยู่ในขั้นตอนระดับประเทศ เช่น การอภิปรายในเรื่องความปลอดภัยอาหารและมาตรฐานอาหาร สำหรับกิจกรรมระดับภูมิภาคเป็นการสนับสนุนการพัฒนา ASEAN Guide for Organic Certification (AGOC) และการทบทวนมาตรฐาน GAP ของประเทศให้เป็นไปตามตาม ASEAN GAP

- อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ ที่ประชุมรับทราบความก้าวหน้าของโครงการ ASEAN Regional Diagnostic Network โดยโครงการนี้จะสิ้นสุดในเดือนกันยายน ๒๕๕๙ และจะมีการขยายโครงการในระยะที่ ๒ ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบในการขยายโครงการ

- อาเซียน-รัสเซีย ที่ประชุมรับทราบความก้าวหน้าของการประชุม ASEAN-Russian Federation Senior Officials Meeting on Agriculture (ARSOMA) ครั้งที่ ๑ ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙ ณ ประเทศรัสเซีย ซึ่งในการประชุมครั้งนี้ได้รับรอง ASEAN-Russia Agriculture and Food Security Cooperation Work Programme 2016-2020

(๙) มาตรฐานอาเซียนสำหรับการผลิตพืชสวนและพืชอาหารอื่นๆ

- การปรับปรุงมาตรฐานอาเซียนสำหรับการผลิตพืชสวนและพืชอาหารอื่นๆ ที่ประชุมมีความเห็นชอบต่อรายงานการประชุม ASEAN Standards for Horticultural Produce and Other Food Crops (MASHP) ซึ่งจัดระหว่างวันที่ ๒๕-๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมเห็นชอบให้เสนอรายชื่อมาตรฐานของสินค้าผัก ๕ ชนิด ได้แก่ bitter gourd, loofah, broccoli, cauliflower และ head lettuce ให้ Spec-SOM AMAF ครั้งที่ ๓๗ และ AMAF ครั้งที่ ๓๘ ให้ความเห็นชอบเป็นมาตรฐานของอาเซียน

- มาตรฐานอาเซียนสำหรับเกษตรอินทรีย์ ที่ประชุมเห็นชอบกับ Plan of Action for the ASEAN Cooperation on Organic Agriculture (2016-2020)

(๑๐) เรื่องอื่นๆ

- การประชุม Loa POR Initiatives on Conversation Agriculture (LICA) ครั้งที่ ๑ ที่ประชุมรับทราบผลของการประชุมรวมทั้งมีข้อเสนอให้ขยายขอบข่ายจากการอนุรักษ์การเกษตรถึงด้านนิเวศวิทยาทางการเกษตร และให้จัดตั้ง focal point ขึ้น

- การจัดทำเว็บไซต์ ASEAN Cooperation on Crops ที่ประชุม ASWGC ได้ร้องขอให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในการจัดทำเว็บไซต์ โดยบูรณาการเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับพืชผล (เว็บไซต์ของ APHNet และ ASEAN SAS) ในเว็บไซต์จะเป็นพื้นที่สำหรับการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จของความร่วมมืออาเซียนเรื่องพืช เช่น เทคโนโลยีที่ประสบความสำเร็จยั่งยืน และการจัดการระบบในการผลิตพืชของอาเซียน